COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

COM(93) 371 def.-SYN 466 - SYN 467
Brussel, 22 juli 1993

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD EN HET EUROPESE PARLEMENT

AFGELEID RECHT VOOR DE TWEEDE FASE VAN

DE ECONOMISCHE EN MONETAIRE UNIE

AFGELEID RECHT VOOR DE TWEEDE FASE VAN DE ECONOMISCHE EN MONETAIRE UNIE

(Mededeling aan de Raad en het Europese Parlement)

De op 21 en 22 juli 1993 in Kopenhagen bijeengekomen Europese Raad verzocht de Commissie voorstellen in te dienen over alle nodige uitvoeringsmaatregelen betreffende de tweede fase van de Economische en Monetaire Unie (EMU), zodat deze zo spoedig mogelijk na de inwerkingtreding van het Verdrag en vóór 1 januari 1994 zouden kunnen worden aangenomen. In dit verband legt de Commissie hierbij vier ontwerp-voorstellen voor rechtsregelingen voor.

De rechtsgrond voor deze ontwerp-voorstellen is het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap (EG-Verdrag), zoals gewijzigd bij het Verdrag betreffende de Europese Unie. Zo lang het Verdrag niet in werking is getreden kan formeel geen wetgeving plaatsvinden. Voor de formele voorbereiding van de rechtsregelingen dreigt ernstige tijdnood omdat de tijdspanne tussen de inwerkingtreding van het Verdrag en het begin van de tweede fase van de EMU kort zal zijn. Ten einde te kunnen voldoen aan bovengenoemd verzoek van de Europese Raad dient wetgeving op het gebied van de EMU informeel te worden voorbereid. Hoewel de Commissie voornemens is na de inwerkingtreding van het Verdrag formele voorstellen te doen, die overeenkomen met deze ontwerp-voorstellen, behoudt zij zich het recht voor in het licht van de omstandigheden wijzigingen aan te brengen.

Het doel van de ontwerp-voorstellen is met de betrokken instanties van de Gemeenschap informeel de nodige discussies aan te vangen, zodat de formele procedures onmiddellijk na de inwerkingtreding van het EG-Verdrag kunnen aanvangen en binnen de door de Europese Raad gestelde termijn beëindigd. Voor twee van de vier teksten is samenwerking met het Parlement op grond van artikel 189C van het EG-Verdrag nodig; met betrekking tot de andere twee moet het Parlement worden geraadpleegd. Voor een van de regelingen is raadpleging van het Comité van Presidenten en van het Monetair Comité noodzakelijk.

De volgende ontwerp-voorstellen zijn aan deze mededeling gehecht :

- verordening houdende nadere omschrijving van het verbod op kredietverlening door de centrale banken aan de openbare sector (artikel 104 EG-Verdrag). Het doel is definities te geven van bij voorbeeld "voorschotten in rekening courant of andere kredietfaciliteiten" en "openbare bedrijven". Afgeleid recht bij artikel 104 is niet verplicht, maar een verduidelijking van een aantal punten door middel van afgeleid recht is uiterst wenselijk, zoals ook door het Comité van Presidenten werd aangevoerd. Samenwerking met het Europees Parlement is nödig;

- verordening houdende nadere omschrijving van het verbod op bevoorrechte toegang van de openbare sector tot financiële instellingen (artikel 104A EG-Verdrag). Afgeleid recht is hier verplicht en kan ook dienen om definities

te geven. Dit betreft de uitdrukkingen "bevoorrechte toegang", "financiële instellingen", "overwegingen van bedrijfseconomisch toezicht" en, evenals voor artikel 104, "openbare bedrijven". Samenwerking met het Europees Parlement is nodig;

- verordening betreffende de toepassing van de procedure bij buitensporige overheidstekorten (artikel 104C, lid 14, EG-Verdrag). Het doel van deze verordening is gedetailleerde regels en definities te geven voor de toepassing van de bepalingen van het protocol betreffende de procedure bij buitensporige tekorten. Zij bevat de nodige definities, met inbegrip van de definitie van overheidsschuld, en regels voor de rapportage door de Lid-Staten aan de Commissie. Het Europees Parlement moet worden geraadpleegd;

- besluit over de vaststelling van de verdeelsleutel voor de bijdragen van de centrale banken in de financiële middelen van het Europees monetair instituut (artikel 16, lid 2, van de statuten van het EMI). Het doel is regels te geven die door de Commissie moeten worden toegepast wanneer zij gegevens verstrekt over de bevolking en het bruto binnenlands produkt voor de vaststelling van de verdeelsleutel. Het Europees Parlement, het Comité van Presidenten en het Monetair Comité moeten worden geraadpleegd.

Een rechtsregeling betreffende het EMI wordt voorbereid maar is niet aan deze mededeling gehecht. Deze regeling betreft de raadpleging van het instituut door de autoriteiten van de Lid-Staten over ontwerp-rechtsregelingen op het gebied van de bevoegdheden van het EMI. De Commissie is voornemens het betrokken ontwerp-voorstel te zijner tijd informeel in te dienen.

Later in het jaar zal de Commissie tevens enkele kleine wijzigingen in bestaand communautair recht die nodig zijn om de voorbereiding van de tweede fase te voltooien voorstellen.

Voorstel voor een

VERORDENING (EEG)VAN DE RAAD **SYN 466**

tot vaststelling van definities voor de toepassing van de in de artikelen 104 en 104B, lid 1, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap bedoelde verbodsbepalingen

---

Toelichting

Op zijn bijeenkomst in Kopenhagen verzocht de Europese Raad de Commissie voorstellen in te dienen betreffende alle maatregelen die nodig zijn voor de tweede fase van de Economische en Monetaire Unie, zodat deze voorstellen door de Raad na de inwerkingtreding van het Verdrag en vóór 1 januari 1994 kunnen worden aangenomen. Ingevolge dit verzoek en bij gebreke van een rechtsgrond voor de vaststelling van een formeel voorstel dient de Commissie bijgaand ontwerp-voorstel in. Het heeft tot doel informeel de nodige discussies met de betrokken instanties van de Gemeenschap te doen aanvangen, zodat de formele procedures onmiddellijk na de inwerkingtreding van het Verdrag kunnen beginnen en worden afgesloten voor de door de Europese Raad genoemde datum. Hoewel de Commissie voornemens is na de inwerkingtreding van het Verdrag een formeel voorstel overeenkomstig dit ontwerp-voorstel in te dienen behoudt zij zich het recht voor in het licht van de omstandigheden wijzigingen aan te brengen.

I. Inleiding - algemeen

Het begrotingsbeleid wordt, in tegenstelling tot het monetaire beleid, in de derde fase van de Monetaire Unie niet gecentraliseerd; de verantwoordelijkheid daarvoor blijft berusten bij de parlementen en regeringen van de Lid-Staten. Niettemin behelst het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap een aantal bepalingen die strekken tot bevordering van de begrotingsdiscipline. De artikelen 104 en 104B, te zamen met artikel 104A, vormen een reeks bepalingen die gericht zijn op versterking van de discipline die uitgaat van het marktmechanisme. Deze bepalingen zijn reeds van toepassing vanaf het begin van de tweede fase van de Economische en Monetaire Unie.

Het verbod op directe financiering van de openbare sector door de centrale banken is ook een belangrijke factor voor de onafhankelijkheid van de centrale banken. Het monetaire beleid van de centrale banken mag niet beïnvloed worden door financieringsbehoeften van de openbare sector.

Tenslotte zou het verwerven en aanhouden door de centrale banken van schuldbewijzen van de openbare sector, voor zover deze schuld tegen lagere dan markttarieven wordt beloond, in de derde fase de monetaire inkomsten van het ESCB als geheel negatief kunnen beïnvloeden, waardoor de monetaire inkomsten voor alle centrale banken van de Lid-Staten verminderen.

In dit ontwerp van verordening van de Raad op grond van de artikelen 104 en 104B van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap wordt de betekenis van "voorschotten in rekening courant of andere kredietfaciliteiten" (artikel 1 van dit ontwerp) omschreven. Aangegeven wordt onder welke omstandigheden specifieke vormen van krediet die ontstaan bij de uitvoering van de taken van "fiscal agent" niet beschouwd worden als kredieten in de betekenis van artikel 104 (artikelen 3 tot en met 6 van dit ontwerp). Voor zowel artikel 104 als artikel 104B en parallel met artikel 104A wordt de term "openbare bedrijven" gedefinieerd, uitgaande van bestaand

recht en wordt aangegeven dat de centrale banken geen deel uitmaken van de openbare sector (artikel 7 van dit ontwerp).

Portugal en het Verenigd Koninkrijk zijn gemachtigd vooralsnog enkele specifieke regelingen in stand te houden die normaal zouden vallen onder het verbod van artikel 104. Deze machtigingen zijn neergelegd in het Protocol betreffende Portugal en in punt 11 van het Protocol betreffende enkele bepalingen met betrekking tot het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland.

II. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 - Voorschotten in rekening courant of andere kredietfaciliteiten

In artikel 1 wordt verduidelijkt dat schuld met een vaste looptijd, indien aangegaan vóór 1 januari 1994, niet valt onder "voorschotten in rekening courant of andere kredietfaciliteiten" en derhalve tot het eind van de looptijd aangehouden mag worden. Uitstaande voorschotten in rekening courant en andere kredietfaciliteiten moeten vóór 1 januari 1994 zijn afgelost of omgezet in schuld met een vaste looptijd. Vanaf 1 januari 1994 mogen de wetten op de centrale banken en de statuten van de centrale banken in de Lid-Staten niet langer bepalingen bevatten die voorschotten in rekening courant of andere kredietfaciliteiten mogelijk maken; het is niet voldoende dat deze kredieten in de praktijk niet langer worden verleend.

Artikel 2 - Rechtstreeks kopen van schuldbewijzen

2.1. Terwijl in artikel 104 voorschotten in rekening courant en andere kredietfaciliteiten evenals rechtstreekse aankopen van schuldbewijzen worden verboden wordt niet expliciet melding gemaakt van **aankopen op de secundaire markt.** De voornaamste reden is dat in de meeste landen de brede en liquide markt voor overheidspapier essentieel is voor het verrichten van open-markttransacties. Het is zeker niet de bedoeling een mogelijkheid te scheppen het verbod op financiering door de centrale bank van de publieke sector te ontwijken. In dit ontwerp-voorstel wordt dit duidelijk gemaakt door de bepaling dat aankopen op de secundaire markt uitsluitend verenigbaar zijn met artikel 104 indien zij plaatsvinden om redenen van monetair beleid. De bepaling die inhoudt dat de Lid-Staten zich onthouden van beïnvloeding van de besluitvormende organen van de nationale centrale banken dienaangaande betreft uitsluitend het aspect financiering door de centrale bank van de openbare sector; zij loopt niet anderszins vooruit op de onafhankelijkheid van de centrale bank.

2.2. In artikel 104 wordt niet aangegeven of het verbod alleen geldt voor de overheid en de centrale bank van eenzelfde land, dan wel ook **grensoverschrijdende kredieten** er onder vallen. In de tweede fase hebben directe

grensoverschrijdende aankopen van verhandelbare schuldinstrumenten van de openbare sector door de centrale bank van een ander land van de Gemeenschap niet dezelfde implicaties als transacties van de binnenlandse centrale bank op de markt aangezien in het eerste geval geen schepping van centrale-bankgeld in het debiteurland plaatsvindt. Deze transacties zijn veeleer commercieel van aard en moeten worden gezien in het kader van het beheer van de valutareserves. Zolang voorts de betrokken schuldinstrumenten verhandelbaar zijn zullen deze transacties waarschijnlijk geen invloed hebben op de werking van het marktmechanisme met betrekking tot de openbare schuld.

* * *

Het feit dat kredieten als een "nevenprodukt" ontstaan in het kader van verschillende transacties met de openbare sector houdt in beginsel niet in dat zij vrijgesteld zijn van toepassing van artikel 104. In de **artikelen 3 tot en met 6** wordt aangegeven welke transacties niet vallen onder de definitie van "voorschotten in rekening courant of andere kredietfaciliteiten". Deze vrijstellingen zijn gebaseerd op het beginsel dat het verbod van artikel 104 het goed vervullen van de taken van "fiscal agent" door de centrale banken van de Lid-Staten niet mag belemmeren (zoals vermeld in artikel 21 van de statuten van het ESCB).

Artikel 3 - Intradaagse kredieten

In veel landen worden de voornaamste rekeningen van de centrale overheid door de centrale banken bijgehouden en lopen alle ontvangsten en uitgaven van de centrale overheid direct of indirect over deze rekeningen. Intradaags krediet aan de overheid ontstaat wanneer betalingen door de centrale bank namens de overheid op basis van real time worden uitgevoerd en tijdens de dag netto-debetposities ontstaan. Strikt gezien is dit intradaagse krediet een vorm van zeer kortlopende financiering door de centrale bank van de openbare sector.

De moderne betalingssystemen ontwikkelen zich naar bruto-afwikkelingssystemen in real time. Artikel 104 mag geen belemmering vormen voor een doeltreffende uitvoering door de centrale banken van haar taken als "fiscal agent", met inbegrip van betalingstransacties. Voorts zijn gezien de zeer korte termijn en de technische aard van de transacties geen gevolgen voor het in de derde fase van het EMU te voeren onafhankelijke monetair beleid te verwachten. Tenslotte doet het intradaagse krediet niet af aan de invloed van het marktmechanisme op de overheidsfinanciering. Ten einde echter ontwijking van artikel 104 te voorkomen wordt in de definitie van intradaags krediet expliciet uitbreiding tot ééndaagskrediet uitgesloten.

Artikel 4 - Incasso van cheques

In dit artikel wordt aangegeven welke procedures toegestaan zijn voor het incasseren van cheques door de centrale banken voor rekening van de Schatkist. Deze procedures kunnen een (renteloze) kortlopende financiering door de centrale bank ("float") impliceren indien door de particuliere sector ten gunste van de Schatkist uitgeschreven cheques op de rekening van de Schatkist door de centrale bank onmiddellijk bij of zeer spoedig na ontvangst worden gecrediteerd terwijl de desbetreffende debiteringen op de rekeningen van de banken van de trekkers van de cheques één dag of enkele dagen later plaatsvinden.

In beginsel is een positieve float als gevolg van het incasseren van cheques een vorm van kortlopend krediet en derhalve niet verenigbaar met artikel 104. De directe effecten van die positieve float zijn betrekkelijk gering, maar het liquiditeitsbeheer op korte termijn kan erdoor worden beïnvloed.

Derhalve zouden in beginsel cheques niet op de rekening van de Schatkist mogen worden gecrediteerd voordat de trekker is gedebiteerd; dit kan echter moeilijk voor elk afzonderlijk geval worden gegarandeerd. Om redenen van kosten en doelmatigheid is op bepaalde voorwaarden een meer pragmatische benadering aanvaardbaar. Bij de in artikel 3 gekozen oplossing worden vaste termijnen tussen de ontvangst van de cheque door de centrale bank en de creditering van de rekening van de openbare sector ingevoerd. Deze termijnen moeten overeenkomen met de praktijk in de Lid-Staten en moeten zodanig zijn dat de verrichtingen gemiddeld uit een oogpunt van krediet neutraal zijn.

Artikel 5 - Aanhouden van munten

In de meeste landen van de Gemeenschap worden munten door de Schatkist uitgegeven en in omloop gebracht door de centrale banken. In sommige gevallen wordt de rekening van de overheid door de centrale bank gecrediteerd voordat de munten in omloop worden gebracht en vindt geen debitering plaats wanneer munten bij de centrale bank terugkeren.

Deze transacties vormen in beginsel een vorm van (renteloos) krediet. In enkele landen zou het echter niet praktisch of zelf onmogelijk zijn strikt het beginsel toe te passen dat een centrale bank uitsluitend de rekening van de uitgever van de munten mag crediteren als de munten in omloop zijn gebracht en omgekeerd verplicht zou zijn de rekening van de overheid onmiddellijk te debiteren met de tegenwaarde van teruggekeerde munten. De nationale centrale banken zouden daarentegen gemachtigd (zij het niet verplicht) moeten zijn tot een bepaald maximum door de Schatkist uitgegeven munten aan te houden. Om praktische redenen wordt een maximum van 10 % van de zich in omloop bevindende munten voorgesteld.

Artikel 6 - Kredietverlening in het kader van internationale monetaire verplichtingen

Daar het IMF een intergouvernementele organisatie is moeten verbintenissen in het IMF voor betalingsbalanssteun door de Lid-Staten worden nagekomen, waarbij de centrale banken optreden als "fiscal agent". In de meeste Lid-Staten worden deze leningen uiteindelijk door de centrale bank gefinancierd, hetgeen op haar balans leningverstrekking impliceert. Zo ook worden in het kader van de financiële bijstand op middellange termijn voor de betalingsbalansen van Lid-Staten van de EG kredieten verleend door de Lid-Staten; het is in een aantal Lid-Staten gebruikelijk dat deze leningen niet uit de begroting worden gefinancierd maar door de centrale bank.

Strikt genomen vormen deze transacties financiering door de centrale bank van de openbare sector; in economisch opzicht zijn deze transacties echter niet in strijd met de doelstellingen van artikel 104. De nationale centrale banken moeten derhalve gemachtigd (zij het niet verplicht) worden voor deze doeleinden leningen te verstrekken aan de overheid.

Artikel 7 - Definitie van openbare sector

De in de artikelen 104 en 104B, lid 1, gegeven definities van eenheden van de openbare sector worden duidelijk en volledig geacht. Niettemin zijn twee specificaties nuttig. In lid 1 wordt de term openbare bedrijven gedefinieerd met gebruikmaking van de definitie in Richtlijn 80/723/EEG van de Commissie; de in deze richtlijn genoemde uitzonderingen zijn echter niet passend voor de doeleinden van de artikel 104 en 104B, lid 1. Door deze definitie te gebruiken wordt samenhang bereikt met afgeleid recht voor artikeel 104A van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

In lid 2 wordt duidelijk gemaakt dat de ECB en de nationale centrale banken niet gerekend worden tot de openbare sector, zodat het, bij voorbeeld, mogelijk is dat de centrale banken elkaar krediet verlenen.

Voorstel voor een

VERORDENING (EEG)VAN DE RAAD

tot vaststelling van definities voor de toepassing van de in de artikelen 104 en 104B, lid 1, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap bedoelde verbodsbepalingen

---

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, zoals gewijzigd bij het Verdrag betreffende de Europese Unie, inzonderheid op artikel 104 en artikel 104B, lid 2,

Gezien het voorstel van de Commissie,

In samenwerking met het Europees Parlement,

Overwegende dat de artikelen 104 en 104B, lid 1, van het Verdrag rechtstreeks toepasselijk zijn; dat indien nodig definities kunnen worden gegeven van de in de artikelen 104 en 104B, lid 1, gebruikte termen;

Overwegende dat het in artikel 104 van het Verdrag vervatte verbod op rechtstreekse financiering van de openbare sector door de centrale bank essentieel is voor het onderwerpen van de financiële transacties van de openbare sector aan de discipline van het marktmechanisme, waardoor tot het voorkomen van buitensporige tekorten wordt bijgedragen;

Overwegende dat door een verduidelijking van de term "voorschotten in rekening courant of andere kredietfaciliteiten" rechtszekerheid wordt geschapen over de behandeling van op 31 december 1993 uitstaande kredieten;

Overwegende dat de in artikel 104 van het Verdrag bedoelde directe aankopen op de secundaire markt van door de openbare sector uitgegeven waardepapieren van belang zijn voor het voeren van het monetaire beleid; dat aankopen op de secundaire markt die niet uitsluitend om redenen van monetair beleid plaatsvinden echter de mogelijkheid bieden artikel 104 van het Verdrag en de doelstellingen daarvan te ontwijken;

Overwegende dat in de tweede fase van de Economische en Monetaire Unie rechtstreeks aankopen door de centrale bank van een Lid-Staat van verhandelbare schuldinstrumenten die zijn uitgegeven door de openbare sector van een andere Lid-Staat geen negatief effect hebben op het voeren van het monetaire beleid en evenmin op de werking van het marktmechanisme met betrekking tot de schuld van de openbare sector; dat zulke transacties veeleer van commerciële aard zijn en in het kader van het beheer van de valutareserves moeten worden gezien;

Overwegende dat door centrale banken aan de openbare sector verstrekt krediet verschillende vormen kan hebben; dat het kredict dat voortvloeit uit de termijnen die verstrijken tussen het crediteren en het debiteren van transacties die door de Europese Centrale Bank of de centrale banken van de Lid-Staten voor rekening van de openbare sector worden uitgevoerd, in beginsel een kredietfaciliteit vormen; dat echter in artikel 21, lid 2, van de Statuten van het Europees stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank uitdrukkelijk is bepaald dat de centrale banken van de Lid-Staten mogen optreden als "fiscal agent"; dat derhalve voor bepaalde transacties enkele afwijkingen van het algemene verbod nodig zijn;

Overwegende dat de kredieten van centrale banken aan de openbare sector die gedurende de dag ontstaan nuttig kunnen zijn voor een goede werking van de betalingssystemen en voldoen aan de doelstellingen van artikel 104 van het Verdrag, zolang zij niet tot ééndaagskredieten worden verlengd;

Overwegende dat het verbod op rechtstreekse financiering van begrotingstekorten door centrale banken niet de doeltreffende vervulling van de taken van "fiscal agent" mag belemmeren; dat derhalve het incasseren van cheques door de centrale banken voor rekening van de overheid niet krachtens artikel 104 van het Verdrag verboden moet zijn zolang dit over het geheel gerekend niet kredietverlening door de centrale bank aan de overheid met zich brengt;

Overwegende dat het aanhouden door de centrale banken van munten die door de Schatkist zijn uitgegeven in beginsel een vorm van renteloos krediet aan de overheid vormt; dat het echter voor enkele landen veeleer moeilijk, zo niet onmogelijk, zou zijn dit krediet geheel te verbieden;

Overwegende dat kredieten die centrale banken aan Lid-Staten verlenen om te voldoen aan verplichtingen die zijn aangegaan in het kader van betalingsbalanssteun door het IMF en van financiële ondersteuning op middellange termijn op grond van Verordening (EEG) nr. 1969/88 van de Raad[1], tot leningverstrekking in het buitenland voor betalingsbalanssteun dienen;

[1] PB nr. L 178 van 8.7.1988, blz. 1.

Overwegende dat openbare bedrijven onder het verbod van de artikelen 104 en 104B, lid 1, van het Verdrag vallen; dat het begrip openbare bedrijven is gedefinieerd in Richtlijn 80/723/EEG van de Commissie[2], gewijzigd bij Richtlijn 85/413/EEG[3]; dat deze richtlijn uitzonderingen op de definitie van openbare bedrijven inhoudt die niet dienstig zijn voor de toepassing van de artikelen 104 en 104B, lid 1;

Overwegende dat in deze een verduidelijking wenselijk is;

Overwegende dat de definities in deze verordening indien nodig in het licht van de opgedane ervaring en met het oog op de totstandbrenging van het Europees stelsel van centrale banken en het voeren van een gemeenschappelijk monetair beleid in de derde fase, kunnen worden herzien,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD :

Artikel 1

(Voorschotten in rekening courant of andere kredietfaciliteiten)

In de zin van artikel 104 van het Verdrag wordt onder "voorschotten in rekening-courant of andere kredietfaciliteiten" verstaan, het verlenen of ter beschikking stellen van deze faciliteiten door de Europese Centrale Bank (hierna "ECB" genoemd) of de centrale banken van de Lid-Staten (hierna "nationale centrale banken" genoemd) aan instellingen of organen van de Gemeenschap, centrale overheden, regionale, lokale of andere overheden, andere publiekrechtelijke lichamen of openbare bedrijven van de Lid-Staten (hierna "openbare sector" genoemd). Vorderingen met een vaste looptijd die vóór 1 januari 1994 tot stand zijn gekomen, worden niet tot de kredietfaciliteiten gerekend.

Artikel 2

(Rechtstreeks kopen van schuldbewijzen)

1. In de zin van artikel 104 van het Verdrag omvat het rechtstreeks kopen van schuldbewijzen door de ECB of door de nationale centrale banken het kopen op de secundaire markt van schuldbewijzen die zijn uitgegeven door de openbare sector, tenzij deze transacties uitsluitend worden verricht met het doel het monetaire beleid uit te voeren en tenzij de Lid-Staten zich ertoe verbinden zich terzake van het beïnvloeden van de besluitvormende organen van de nationale centrale banken te onthouden.

---

[2] PB nr. L 195 van 29.7.1980, blz. 35.
[3] PB nr. L 229 van 28.8.1985, blz. 20.

2. In de tweede fase van de Economische en Monetaire Unie wordt niet als rechtstreeks kopen van schuldbewijzen in de zin van artikel 104 van het Verdrag aangemerkt, het kopen door de nationale centrale bank van een Lid-Staat van verhandelbare schuldbewijzen die door de openbare sector van een andere Lid-Staat zijn uitgegeven, mits deze aankopen uitsluitend voor de doeleinden van het beheer van de valutareserves plaatsvinden.

Artikel 3

(Intradaags krediet)

Kredieten van de ECB of de nationale centrale banken aan de openbare sector binnen één dag worden niet als een kredietfaciliteit in de zin van artikel 104 van het Verdrag aangemerkt, mits zij niet tot ééndaagskredieten worden verlengd.

Artikel 4

(Incasseren van cheques)

Wanneer de ECB of de nationale centrale banken van de openbare sector ter incasso cheques ontvangen die door derden zijn uitgegeven en zij de rekening van de openbare sector crediteren voordat de trekker werd gedebiteerd, wordt dit niet als een kredietfaciliteit aangemerkt, mits sinds de ontvangst een bepaalde termijn is verstreken en deze termijn met het gemiddelde patroon van het incasseren van cheques in elke Lid-Staat overeenkomt, zodat elke "float" die zou kunnen ontstaan uitzonderlijk is, een klein bedrag betreft en binnen een korte periode weer verdwijnt.

Artikel 5

(Aanhouden van munten)

Het aanhouden door de ECB of de nationale centrale banken van door de openbare sector uitgegeven munten wordt tot een bedrag van 10 % van de in omloop zijnde munten niet als een kredietfaciliteit in de zin van artikel 104 van het Verdrag aangemerkt.

Artikel 6

(Kredietverlening in het kader van internationale monetaire verplichtingen)

Door de ECB of de nationale centrale banken aan de openbare sector verleende kredieten om te voldoen aan verplichtingen uit hoofde van betalingsbalanssteun in het kader van het IMF en van op grond van Verordening (EEG) nr. 1969/88 toegekende financiële ondersteuning op middellange termijn worden niet als een kredietfaciliteit in de zin van artikel 104 van het Verdrag aangemerkt.

Artikel 7

(Openbare sector)

1. In de zin van de artikelen 104 en 104B, lid 1, van het Verdrag wordt onder "openbare bedrijven" verstaan, bedrijven waarop overheden rechtstreeks of zijdelings een dominerende invloed kunnen uitoefenen uit hoofde van eigendom, financiële deelneming of desbetreffende voorschriften.

2. In de zin van de artikelen 104 en 104B, lid 1, van het Verdrag behoren de ECB en de nationale centrale banken niet tot de openbare sector.

Artikel 8

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 1994.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke Lid-Staat.

Gedaan te Brussel, op

Voor de Raad

De Voorzitter

Voorstel voor een

VERORDENING (EEG) VAN DE RAAD **SYN 467**

tot vaststelling van definities voor de toepassing van het in artikel 104A van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap bepaalde verbod op bevoorrechte toegang

---

TOELICHTING

Op zijn bijeenkomst in Kopenhagen verzocht de Europese Raad de Commissie voorstellen in te dienen betreffende alle maatregelen die nodig zijn voor de de tweede fase van de Economische en Monetaire Unie, zodat deze voorstellen door de Raad na de inwerkingtreding van het Verdrag en vóór 1 januari 1994 kunnen worden aangenomen. Ingevolge dit verzoek en bij gebreke van een rechtsgrond voor de vaststelling van een formeel voorstel dient de Commissie bijgaand ontwerp-voorstel in. Het heeft tot doel informeel de nodige discussies met de betrokken instanties van de Gemeenschap te doen aanvangen, zodat de formele procedures onmiddellijk na de inwerkingtreding van het Verdrag kunnen beginnen en worden afgesloten voor de door de Europese Raad genoemde datum. Hoewel de Commissie voornemens is na de inwerkingtreding van het Verdrag een formeel voorstel in te dienen overeenkomstig dit ontwerp-voorstel behoudt zij zich het recht voor in het licht van de omstandigheden wijzigingen in te dienen.

I. INLEIDING - ALGEMEEN

Het verbod op bevoorrechte toegang (artikel 104A) heeft, te zamen met het verbod op rechtstreekse financiering door de centrale bank (artikel 104) en de niet-aansprakelijkheidsclausule (artikel 104B), tot doel de overheid bij haar financiële transacties aan marktdiscipline te onderwerpen. Het in acht nemen van het prijsmechanisme zal een stimulans voor de autoriteiten vormen tot het voeren van een strak begrotingsbeleid waardoor buitensporige tekorten kunnen worden voorkomen.

Het verbod op bevoorrechte toegang wordt van kracht op 1 januari 1994 wanneer de tweede fase van het proces naar de Economische en Monetaire Unie begint. Voor de toepassing van het verbod op bevoorrechte toegang moeten in afgeleid recht vier definities worden bepaald.

- bevoorrechte toegang
- overwegingen van bedrijfseconomisch toezicht
- openbare bedrijven
- financiële instellingen.

In de artikelsgewijze toelichting worden meer bijzonderheden gegeven over de inhoud van de definities.

II. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1 - definitie van bevoorrechte toegang

Het begrip bevoorrechte toegang betreft vorderingen op de overheid (bij voorbeeld door de overheid uitgegeven effecten, aan de overheid verstrekte leningen) en niet de deposito's van de overheid.

Niet alleen de maatregelen waarbij financiële instellingen rechtstreeks verplicht worden overheidsschuld aan te houden maar ook de maatregelen die dat effect hebben zijn verboden. De bewoordingen komen overeen met die van artikel 85 van het EG-Verdrag over het mededingingsrecht.

De vereiste verenigbaarheid met de markteconomie, gebaseerd op de bewoordingen van artikel 3A en 102A van het Verdrag betreffende de Europese Unie, sluit niet uit dat de overheid kan profiteren van haar gewoonlijk goede kredietwaardigheid.

Deze formulering maakt het ook mogelijk verplichtingen die in overeenstemming zijn met het beginsel van de vrije markt (bij voorbeeld de verplichting voor primaire handelaren overheidsschuld te noteren) niet te beschouwen als vallende onder bevoorrechte toegang. In dezelfde geest is de verplichting voor bepaalde financiële instellingen tegen speciale voorwaarden sociale woningbouw te financieren verenigbaar met het verbod op bevoorrechte toegang. Ten aanzien van rentesubsidies of andere overdrachten binnen de openbare sector, met de facto lagere leningkosten, is geen sprake van bevoorrechte toegang voor zover de financiële instelling de marktprijs ontvangt.

Uitsluitend bevoorrechte toegang tot financiële instellingen is uitgesloten, zodat bevoorrechte toegang tot financiële markten buiten het bereik van het verbod blijft. Dit betekent bij voorbeeld dat fiscale faciliteiten die voor een ieder beschikbaar zijn en die het aanhouden van vorderingen op de openbare sector bevorderen niet onder het verbod vallen. Daarentegen zijn dergelijke belastingfaciliteiten voor financiële instellingen voor vorderingen op de openbare sector verboden.

Ten einde de leesbaarheid te bevorderen worden de in artikel 104A opgesomde eenheden die geen bevoorrechte toegang mogen hebben aangeduid als openbare sector.

Artikel 2 - definitie van overwegingen van bedrijfseconomisch toezicht

Toezichtmaatregelen kunnen leiden tot bevoorrechte toegang voor zover zij het aanhouden van overheidsschuld, waaraan gewoonlijk een gering risico is verbonden, bevorderen. Schuldbewijzen van de overheid zijn gewoonlijk betrekkelijk liquide en de overheid is in beginsel een goede debiteur omdat zij belastingen kan heffen, zodat het gerechtvaardigd is zeker te stellen dat financiële instellingen bepaalde toezichtregels, die leiden tot het aanhouden van overheidspapier, naleven. Anderzijds mag bedrijfseconomisch toezicht niet een middel worden om het verbod op bevoorrechte toegang te ontwijken.

De definitie van overwegingen van bedrijfseconomisch toezicht gaat uit van het financiële stelsel als geheel, de financiële instellingen en de cliënten. Derhalve worden nationale wetten, bestuursrechtelijke voorschriften en maatregelen van bestuur met betrekking tot de financiële instellingen, bij voorbeeld bij gebreke van EG-voorschriften op het betrokken gebied, beschouwd als geldige aanwijzingen voor overwegingen van bedrijfseconomisch toezicht, zolang het EG-recht in acht wordt genomen.

De formulering impliceert dat EG-recht dat een bevoorrechte behandeling van overheidsschuld inhoudt, bij voorbeeld via het geheel van wegingscoëfficiënten dat wordt toegepast voor de berekening van de solvabiliteitsratio's of de diversifiëringsvereisten voor ICBE's, verenigbaar is met het verbod op bevoorrechte toegang omdat het gebaseerd is op overwegingen van bedrijfseconomisch toezicht. Hetzelfde geldt voor enkele maatregelen in de schade- en levensverzekeringssector die eerst op 1 juli 1994 worden afgeschaft krachtens de onlangs aangenomen richtlijnen van de Raad, terwijl het verbod op bevoorrechte toegang van kracht wordt op 1 januari 1994.

Artikel 3 - definitie van openbare bedrijven

De betekenis van de in artikel 104A opgesomde eenheden die geen bevoorrechte toegang mogen hebben (de openbare sector) is duidelijk en volledig, uitgezonderd voor openbare bedrijven die worden gedefinieerd in lid 1. Het is de definitie van Richtlijn 80/723/EEG[1] van de Commissie betreffende de doorzichtigheid in de financiële betrekkingen tussen Lid-Staten en openbare bedrijven. De voorkeur werd gegeven aan een volledige definitie boven een verwijzing naar de richtlijn van de Commissie, die gewijzigd kan worden zonder dat de Raad daarbij betrokken is.

In lid 2 wordt duidelijk gemaakt dat de centrale banken van de Lid-Staten en de Europese Centrale Bank niet tot de overheid gerekend kunnen worden zodat zij financiële instellingen kunnen verplichten voor doeleinden van monetair beleid vorderingen op de centrale bank aan te houden (bij voorbeeld de minimum-reserveverplichtingen).

De instrumenten van het monetaire beleid moeten echter niet zodanig zijn gevormd dat uitsluitend krediet van de centrale bank kan worden gekregen door middel van vorderingen op de openbare sector, bij voorbeeld als onderpand of in open-markttransacties. Er is echter geen bezwaar tegen het beperken van specifieke transacties tot bepaalde vorderingen op de openbare sector die voldoen aan een aantal kenmerken.

---

[1] PB nr. L 195 van 29.7.1980.

Artikel 4 - definitie van financiële instellingen

In lid 1 worden financiële instellingen gedefinieerd onder verwijzing naar bestaande EG-voorschriften. Bovendien is er een verzamelclausule. Indien voor bepaalde financiële instellingen nog geen EG-recht bestaat vallen zij onder de verzamelclausule.

In lid 2 worden de centrale banken van de Lid-Staten en de Europese Centrale Bank uitgesloten omdat hun betrekkingen met de openbare sector zijn geregeld in artikel 104. Ook al worden de financiële diensten van de post verplicht de middelen waarover zij beschikken ter beschikking te stellen van de overheid, zij zijn niettemin uitgesloten van de definitie omdat zij niet een financiële instelling vormen die voldoende van de overheid is gescheiden.

Voorstel voor een

VERORDENING (EEG) VAN DE RAAD

tot vaststelling van definities voor de toepassing van het in artikel 104A van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap bepaalde verbod op bevoorrechte toegang

---

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, zoals gewijzigd bij het Verdrag betreffende de Europese Unie, inzonderheid op artikel 104A, lid 2,

Gezien het voorstel van de Commissie,

In samenwerking met het Europees Parlement,

Overwegende dat het verbod op bevoorrechte toegang van essentiële betekenis is om de financiële transacties van de openbare sector aan de discipline van het marktmechanisme te onderwerpen en derhalve tot het voorkomen van buitensporige tekorten bijdraagt;

Overwegende dat overwegingen van bedrijfseconomisch toezicht als een geldige reden worden beschouwd om een uitzondering op het verbod van bevoorrechte toegang te maken; dat deze uitzonderingen echter in het bijzonder verenigbaar moeten zijn met het Gemeenschapsrecht inzake de liberalisatie van het kapitaalverkeer;

Overwegende dat openbare bedrijven onder het verbod van artikel 104A van het Verdrag vallen; dat het begrip openbare bedrijven is gedefinieerd in Richtlijn 80/723/EEG van de Commissie[1], gewijzigd bij Richtlijn 85/413/EEG[2]; dat deze richtlijn uitzonderingen op de definitie van openbare bedrijven inhoudt die niet dienstig zijn voor de toepassing van artikel 104A;

Overwegende dat de bevoorrechte toegang de toegang tot financiële instellingen en niet de toegang tot financiële markten betreft; dat in Richtlijn 89/646/EEG van de Raad[3], gewijzigd bij Richtlijn 92/30/EEG[4] en in

---

(1) PB nr. L 195 van 29.7.1980, blz. 35.
(2) PB nr. L 229 van 28.8.1985, blz. 20.
(3) PB nr. L 386 van 30.12.1989, blz. 1.
(4) PB nr. L 110 van 28.4.1992, blz. 52.

Richtlijn 91/308/EEG van de Raad[5] verschillende definities aan het begrip financiële instellingen worden gegeven; dat in geen van deze richtlijnen een in het kader van het verbod op bevoorrechte toegang geschikte definitie van financiële instellingen wordt gegeven;

Overwegende dat de centrale banken van de Lid-Staten en de Europese Centrale Bank een bijzondere relatie hebben met de financiële instellingen en in het bijzonder de kredietinstellingen, die om redenen van monetair beleid verplicht kunnen worden vorderingen op de centrale banken van de Lid-Staten en/of de Europese Centrale Bank aan te houden; dat de centrale banken van de Lid-Staten en de Europese Centrale Bank niettemin rekening moeten houden met het verbod op bevoorrechte toegang bij de opzet en het gebruik van de instrumenten van monetair beleid die merendeels betrekking hebben op vorderingen op de openbare sector en derhalve geen maatregelen mogen nemen waarbij een bevoorrechte toegang van de openbare sector tot de financiële instellingen tot stand wordt gebracht; dat de centrale banken van de Lid-Staten en de Europese Centrale Bank een bijzondere relatie hebben met de openbare sector hebben, die in artikel 104 van het Verdrag is geregeld;

Overwegende dat de definities in deze verordening in het licht van de opgedane ervaringen kunnen worden herzien,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD :

Artikel 1

In de zin van artikel 104A van het Verdrag wordt onder "maatregelen waardoor bevoorrechte toegang wordt gekregen" verstaan, alle wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen of andere maatregelen en die niet in overeenstemming zijn met het beginsel van een open markteconomie met vrije mededinging en die financiële instellingen verplichten vorderingen op instellingen of organen van de Gemeenschap, centrale overheden, regionale, lokale of andere overheden, andere publiekrechtelijke lichamen of openbare bedrijven van de Lid-Staten (hierna "openbare sector" genoemd) te verwerven of aan te houden, of dit verwerven of aanhouden van vorderingen tot doel of effect hebben.

Artikel 2

In de zin van artikel 104A van het Verdrag wordt onder "overwegingen van bedrijfseconomisch toezicht" verstaan, de overwegingen die betrekking hebben op nationale wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen die gebaseerd zijn op, of overeenkomen met het Gemeenschapsrecht en gericht zijn op het bevorderen van de soliditeit van de individuele financiële instellingen, zodat de stabiliteit van het financiële stelsel als geheel en de bescherming van de cliënten van deze financiële instellingen wordt versterkt.

---

[5] PB nr. L 166 van 28.6.1991, blz. 77.

Artikel 3

1. In de zin van artikel 104A van het Verdrag wordt onder "openbare bedrijven" verstaan, bedrijven waarop overheden rechtstreeks of zijdelings een dominerende invloed kunnen uitoefenen uit hoofde van eigendom, financiële deelneming, of desbetreffende voorschriften.

2. In de zin van artikel 104A van het Verdrag behoren de Europese Centrale Bank en de centrale banken van de Lid-Staten niet tot de openbare sector.

Deze uitzondering doet niet af aan de verplichting voor de Europese Centrale Bank en de centrale banken van de Lid-Staten artikel 104A van het Verdrag na te leven.

Artikel 4

1. "Financiële instellingen" in de zin van artikel 104A van het Verdrag zijn

- kredietinstellingen in de zin van artikel 1, eerste streepje, van Richtlijn 77/780/EEG van de Raad[6],
- verzekeringsondernemingen in de zin van artikel 1 van Richtlijn 92/49/EEG van de Raad[7],
- verzekeringsondernemingen in de zin van artikel 1, onder a), van Richtlijn 92/96/EEG van de Raad[8],
- ICBE's in de zin van artikel 1, lid 2, van Richtlijn 85/611/EEG van de Raad[9],
- beleggingsondernemingen in de zin van artikel 1, lid 2, van Richtlijn 93/22/EEG van de Raad[10],
- instellingen voor pensioenvoorziening in de zin van Richtlijn ../../EEG van de Raad[11] en
- andere ondernemingen of instellingen die als voornaamste werkzaamheid hebben het verwerven van deelnemingen of financiële activa of het transformeren van financiële vorderingen.

---

(6) PB nr. L 322 van 17.12.1977, blz. 30.
(7) PB nr. L 228 van 11.8.1992, blz. 1.
(8) PB nr. L 360 van 9.12.1992, blz. 1.
(9) PB nr. L 375 van 31.12.1985, blz. 3.
(10) PB nr. L 141 van 11.6.1993, blz. 27.
(11) PB nr. L ... van ....., blz. ..

2. De volgende instellingen behoren niet tot de in lid 1 gedefinieerde financiële instellingen :

- de Europese Centrale Bank en de centrale banken van de Lid-Staten.

- de financiële diensten van de post indien deze deel uitmaken van de overheid.

Artikel 5

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 1994.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke Lid-Staat

Gedaan te Brussel, op

Voor de Raad,

De Voorzitter

Bijlage 3

Voorstel voor een

VERORDENING (EEG) VAN DE RAAD

betreffende de toepassing van het aan het
Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap gehechte Protocol
betreffende de procedure bij buitensporige tekorten

Toelichting

Op zijn bijeenkomst in Kopenhagen verzocht de Europese Raad de Commissie voorstellen in te dienen betreffende alle maatregelen die nodig zijn voor de tweede fase van de Economische en Monetaire Unie, zodat deze voorstellen door de Raad na de inwerkingtreding van het Verdrag en vóór 1 januari 1994 kunnen worden aangenomen. Ingevolge dit verzoek en bij gebreke van een rechtsgrond voor de vaststelling van een formeel voorstel dient de Commissie bijgaand ontwerp-voorstel in. Het heeft tot doel informeel de nodige discussies met de betrokken instanties van de Gemeenschap te doen aanvangen, zodat de formele procedures onmiddellijk na de inwerkingtreding van het Verdrag kunnen beginnen en worden afgesloten voor de door de Europese Raad genoemde datum. Hoewel de Commissie voornemens is na de inwerkingtreding van het Verdrag een formeel voorstel overeenkomstig dit ontwerp-voorstel in te dienen behoudt zij zich het recht voor in het licht van de omstandigheden wijzigingen aan te brengen.

I. Algemeen

Volgens artikel 109 E, lid 4, moeten de Lid-Staten vanaf het begin van de tweede fase van de Economische en Monetaire Unie ernaar streven buitensporige overheidstekorten te voorkomen. Voor Lid-Staten die deelnemen aan de derde fase en voor de Lid-Staten met een derogatie zal het een verplichting zijn buitensporige tekorten te voorkomen. Het belang van deze "best endeavour"-clausule voor de tweede fase is gelegen in het feit dat een begrotingssituatie zonder buitensporig tekort, zoals dit wordt bepaald, overeenkomstig artikel 104C, lid 6, een van de criteria is aan de hand waarvan de Commissie en het Europees Monetair Instituut in hun verslagen voorafgaande aan het begin van de derde fase zullen nagaan of een hoge mate van duurzame convergentie is bereikt.

Ook al is er derhalve geen wettelijke verplichting in de tweede fase buitensporige tekorten te voorkomen, het is duidelijk dat in de procedure bij buitensporige tekorten, zoals omschreven in artikel 104C en het Protocol betreffende de procedure bij buitensporige tekorten, dat is gehecht aan het Verdrag (hierna genoemd "het Protocol") geen onderscheid moet worden gemaakt tussen de tweede fase en de derde fase bij het bepalen van het al dan niet bestaan van een buitensporig tekort. Dit geldt in het bijzonder voor de aan de Commissie in de leden 2 en 3 van artikel 104C van het Verdrag opgedragen taken.

In artikel 104C, lid 2, is bepaald : "De Commissie ziet toe op de ontwikkeling van de begrotingssituatie en de omvang van de overheidsschuld in de Lid-Staten, ten einde aanzienlijke tekortkomingen vast te stellen. Met name gaat de Commissie na of de hand wordt gehouden...". Hieruit blijkt duidelijk dat het door de Commissie uit te oefenen toezicht niet beperkt moet blijven tot de twee in artikel 104C, lid 2, genoemde criteria maar betrekking moet hebben op de ontwikkeling van de begrotingssituatie in het algemeen. Deze interpretatie wordt door twee gegevens bevestigd. In de eerste plaats kan de Commissie een verslag

uitbrengen indien zij, ook al wordt voldaan aan de twee criteria, van mening is dat er gevaar voor een buitensporig tekort in een Lid-Staat aanwezig is. In de tweede plaats moet er in het verslag van de Commissie tevens rekening mee worden gehouden "of het overheidstekort groter is dan de investeringsuitgaven van de overheid" en moeten in het verslag "alle andere relevante factoren in aanmerking worden genomen, met inbegrip van de economische en budgettaire situatie van de Lid-Staat op middellange termijn". Hieruit volgt dat de Commissie bij de uitvoering van de haar opgedragen taken een groot aantal gegevens in aanmerking moet nemen, niet alleen op het gebied van de begroting maar ook op economisch gebied.

Het Protocol bij het Verdrag bevat de referentiewaarden voor de twee criteria betreffende het overheidstekort en de overheidsschuld (artikel 1), een aantal definities van de variabelen die gebruikt worden in de procedure bij buitensporige tekorten (artikel 2), een aantal verplichtingen voor de Lid-Staten (artikel 3) en de verplichting voor de Commissie de nodige statistische gegevens te verstrekken (artikel 4). Krachtens artikel 104C, lid 14, van het Verdrag, dat de rechtsgrond voor deze verordening vormt, moet de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen nadere voorschriften en definities voor de toepassing van de bepalingen van het Protocol vaststellen. Derhalve worden in deze verordening nadere bijzonderheden van de voor de toepassing van het Protocol te gebruiken definities bepaald, evenals regels voor de rapportage door de Lid-Staten.
In het Protocol wordt voor de verschillende definities verwezen naar het Europees Stelsel van Economische Rekeningen (ESER). In de verordening worden de definities nader bepaald door vermelding van de in het ESER, tweede druk[1], gebruikte codes. Van de overheidsschuld, ten aanzien waarvan in het Protocol niet naar het ESER wordt verwezen, wordt een meer gedetailleerde definitie gegeven, ten dele met gebruikmaking van codes van het ESER. Ofschoon het ESER in nauwe samenwerking met de Lid-Staten werd opgesteld berustte de eindverantwoordelijkheid altijd bij het Bureau voor de Statistieken der Europese Gemeenschappen (BSEG). Deze scheiding van verantwoordelijkheden zal van kracht blijven voor nieuwe edities van het ESER, evenals voor interpretatievraagstukken dienaangaande. De Commissie zal de codes in de verordening moeten veranderen indien deze in nieuwe edities van het ESER worden veranderd.

De Lid-Staten moeten hun gegevens "onverwijld en regelmatig" aan de Commissie verstrekken. Daarbij doet zich het probleem voor van de overgang van de voor nationale doeleinden gebruikte overheidsrekeningen op de geharmoniseerde definities die gebruikt worden voor de procedure bij buitensporige tekorten. Aangezien de Lid-Staten hun gegevens (overeenkomstig de definities van het Verdrag) onverwijld aan de Commissie moeten meedelen en aangezien zij overeenkomstig het Protocol ervoor moeten zorgen dat de nationale procedures op begrotingsgebied hen in staat stellen hun verplichtingen op dit gebied na te komen, wordt verondersteld dat de Lid-Staten hun gegevens zullen verstrekken overeenkomstig de definities van het Verdrag telkens wanneer nieuwe gegevens in nationale

---

[1] Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen, Europees Stelsel van Economische Rekeningen - ESER, tweede druk, 1984.

definities beschikbaar komen. Om evenwel rekening te houden met de tijd die nodig kan zijn voor de overgang van nationale op protocoldefinities wordt voorgesteld een systeem van halfjaarlijkse rapportage in te voeren dat het minimumvereiste zou vormen waaraan de Lid-Staten moeten voldoen ten aanzien van de termijn waarbinnen zij rapporteren.

Daar de Commissie toezicht moet uitoefenen op meer gegevens dan die welke strikt noodzakelijk zijn voor de criteria inzake het tekort en de schuld van artikel 104C, lid 2, wordt in de verordening een beperkt aantal andere gegevens genoemd waarvan toezending aan de Commissie geacht wordt in het belang van de Lid-Staten te zijn. Het alternatief deze gegevens door de Commissie te doen verzamelen zou impliceren dat de Commissie politiek gevoelige besluiten zou moeten nemen op basis van gegevens waarvoor de Lid-Staten geen verantwoordelijkheid hebben aanvaard. Derhalve werd deze beperkte reeks gegevens opgenomen onder de definities en de gegevens die aan de Commissie moeten worden verstrekt.

II. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

In dit artikel worden gedefinieerd "overheid", "overheidstekort", "primair overheidssaldo", "overheidsinvesteringen" en "overheidsschuld". Voor de eerste vier definities worden hun codes van het ESER, tweede druk, vermeld.

De definitie van overheidsschuld is nauwkeuriger dan in het Protocol. In de eerste plaats wordt terwille van de duidelijkheid expliciet verwezen naar het ESER. Ten tweede werd rekening gehouden met de nominale waardering van verplichtingen, met name voor het geval waarin de nominale waarde van de verplichting aanzienlijk verschilt van de contante waarde. Ten slotte wordt een regel gegeven voor de waardering van in buitenlandse munteenheden luidende verplichtingen.

Artikel 2

In dit artikel wordt de definitie van bruto binnenlands produkt tegen marktprijzen (BBPmp) gegeven. Verwezen wordt naar de definitie in Richtlijn 89/130/EEG, Euratom van de Raad van 13 februari 1989 betreffende de harmonisatie van de opstelling van het bruto nationaal produkt tegen marktprijzen (BNP-richtlijn)[2], waar het BBP wordt gedefinieerd aan de hand van het ESER als een tussenstap voor de definitie van het BNP. Voor de jaren waarvoor zij beschikbaar zijn zullen in overeenstemming met de BNP-richtlijn opgestelde BBPmp-gegevens worden gebruikt.

[2] PB nr. L 49 van 21.2.1989, blz. 26.

Artikel 3

In dit artikel worden de in het Protocol gebruikte woorden "voorzien" en "feitelijk" gedefinieerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen de definitie van deze woorden, in dit artikel, en de rapportagevereisten voor bepaalde jaren, in hoofdstuk 2 van de verordening. Indien een regering bij voorbeeld een besluit zou nemen over een tekort voor de komende twee jaren zou dit tekort beschouwd worden als een "voorzien" tekort, terwijl het krachtens de rapportagevereisten mede te delen voorziene tekort dat van het lopende jaar is.

In lid 1 van dit artikel wordt verwezen naar artikel 3 van het Protocol, waarbij de regeringen van de Lid-Staten aansprakelijk worden gesteld voor de tekorten van de gehele overheid. Derhalve wordt de verplichting mededeling te doen van de gegevens voor de gehele overheid gelegd bij de regeringen van de Lid-Staten. In dit lid wordt gesproken van "lopende en volgende jaren" om rekening te houden met het tijdstip waarop de gegevens worden verstrekt. Indien bij voorbeeld een begroting voor het komende jaar wordt aangenomen in oktober en daarvan in december kennis wordt gegeven wordt gesproken van een "volgend" jaar terwijl gesproken zou worden van een "lopend" jaar indien de rapportage zou plaatsvinden in januari. Het vereiste dat de cijfers moeten beantwoorden aan de meest recente besluiten van de begrotingsautoriteiten betekent onder meer dat de regeringen rekening moeten houden met de door hun parlement aangenomen amendementen op hun voorgestelde begroting en met alle andere besluiten die van invloed zijn op de begroting en die werden genomen nadat zij hun begrotingsvoorstel hebben ingediend.

In lid 2 wordt de term "feitelijk" gedefinieerd, in aanmerking nemende dat historische statistieken enkele malen herzien kunnen worden voordat zij definitief worden. In het bijzonder wordt duidelijk gemaakt dat ook de eerste schattingen voor een afgelopen jaar beschouwd worden als feitelijke gegevens, zodat er geen kloof bestaat tussen feitelijke en voorziene gegevens.

Artikel 4

In dit artikel wordt de rapportageprocedure beschreven die de Lid-Staten moeten volgen, alsmede de inhoud van hetgeen moet worden medegedeeld.

Lid 1 behelst het algemene beginsel dat de Lid-Staten hun gegevens onverwijld aan de Commissie moeten meedelen. Ten einde rekening te houden met mogelijke vertragingen als gevolg van de overgang van nationale definities op protocoldefinities krijgen de Lid-Staten de beschikking over een bepaalde termijn in de vorm van twee data per jaar die zij zo nodig kunnen gebruiken. Niettemin wordt verondersteld dat de Lid-Staten tussen deze data alle relevante aanvullende informatie voor het lopende jaar en volgende jaren zullen toezenden. Aldus zal de Commissie kunnen beschikken over het meest actuele beeld van de situatie in de Lid-Staten, zij het ook slechts op grond van in nationale definities uitgedrukte gegevens. De twee data waarvoor bepaalde gegevens moeten worden verstrekt overeenkomstig protocoldefinities werden

na raadpleging van de Lid-Staten bepaald op 1 februari en 1 juli van elk jaar. De Commissie is zich bewust van het feit dat dit in enkele gevallen aanpassingen van de nationale procedures met zich brengt. De voorgestelde data zijn echter nodig met het oog op de achtereenvolgende fasen van de procedure bij buitensporige tekorten.

In de leden 2 en 3 worden de rapportagevereisten voor de data 1 februari en 1 juli met betrekking tot bepaalde jaren beschreven. De Lid-Staten moeten in het bijzonder de methode van overgang van nationale overheidsrekeningen op protocoldefinities uiteenzetten, evenals het verband tussen de veranderingen in de hoogte van de overheidsschuld en het overheidstekort. Opgemerkt kan worden dat, ofschoon zulks strikt genomen niet verplicht is volgens het Protocol, de Lid-Staten wordt verzocht hun voorziene schuld mede te delen. Dit wordt van bijzonder belang geacht om te kunnen nagaan of de verhouding tussen schuld en BBP voldoende afneemt en in een bevredigend tempo de referentiewaarde benadert en is derhalve in het belang van de Lid-Staten.

Met lid 4 wordt die Lid-Staten waarvan het begrotingsjaar verschilt van het kalenderjaar toegestaan hun voorziene gegevens voor begrotingsjaren mede te delen, op voorwaarde dat de feitelijke gegevens voor de afgelopen twee jaar eveneens voor begrotingsjaren worden opgesteld.

Artikelen 5 en 6

In deze artikelen wordt het beperkt aantal gegevens bepaald waarvan mededeling tegelijk met de feitelijke en voorziene cijfers voor het tekort en de schuld door de Commissie in het belang van de Lid-Staten wordt geacht. Het gaat om gegevens waarmede de Commissie rekening zal houden bij het toezicht op de begrotingssituatie en als relevante factoren voor haar verslag overeenkomstig artikel 104C, lid 3. In het bijzonder betreft artikel 5 gegevens over overheidsinvesteringen en het primaire saldo van de overheid. Niet tijdig afgeloste leningen met een overheidsgarantie en het overnemen door de overheid van schuld van andere sectoren zijn van bijzonder belang voor de beoordeling door de Commissie van het gevaar van een buitensporig tekort. Derhalve wordt met artikel 6 vereist dat de Lid-Staten de Commissie gegevens verstrekken over lopende en voorzienbare betalingen op grond van overheidsgaranties en over lopende en voorzienbare schuldovernemingen.

Artikel 7

Dit artikel behelst de rapportagevereisten voor het bruto binnenlands produkt tegen marktprijzen (BBPmp). De rapportageprocedure verschilt enigszins van die voor het tekort en de schuld aangezien na een bepaalde datum de feitelijke gegevens voor het BBPmp, die zijn opgesteld volgens de procedure van de BNP-richtlijn, beschikbaar zijn en gebruikt dienen te worden.

Artikel 8

Dit artikel geeft de Commissie de bevoegdheid de codes van het ESER die in de verordening worden genoemd te veranderen indien de codes in toekomstige edities van het ESER veranderd zouden worden. Dit zou slechts een technische aanpassing van de verordening zijn.

Bijlage bij de toelichting

Enkele definities van de codes van het ESER

Deze bijlage behelst enkele definities van de codes van het Europese Stelsel van Economische Rekeningen, tweede druk (ESER)[3] waarnaar wordt verwezen in het ontwerp-voorstel voor de verordening. De definities worden slechts vermeld ter toelichting. De volledige definities van het ESER zijn gedetailleerder dan hier kan worden weergegeven.

Institutionele sectoren

S60 - Sector overheid

De sector overheid omvat alle institutionele eenheden die als hoofdfunctie voor de Gemeenschap bestemde niet verhandelbare diensten voortbrengen en/of een herverdeling van het nationale inkomen en het nationale vermogen bewerkstelligen. De voornaamste middelen van deze eenheden komen voort uit direct of indirect ontvangen verplichte betalingen van eenheden, die tot de andere sectoren behoren.

S61 - Subsector centrale overheid

De centrale overheid omvat de bestuursinstellingen van de Staat en de centrale instellingen waarvan de bevoegdheid zich over het gehele grondgebied uitstrekt, met uitzondering van de centrale instellingen der sociale verzekering.

S62 - Subsector lagere publiekrechtelijke lichamen

De lagere publiekrechtelijke lichamen omvatten alle overheidsinstellingen waarvan de bevoegdheid zich slechts tot een gedeelte van het grondgebied uitstrekt, met uitzondering van plaatselijke sociale-verzekeringsinstellingen.

S63 - Subsector sociale-verzekeringsinstellingen

De sociale-verzekeringsinstellingen omvatten alle centrale en plaatselijke institutionele eenheden waarvan

---

(3) Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen, Europees Stelsel van Economische Rekeningen - ESER, tweede druk, 1984.

de hoofdactiviteit bestaat uit het verstrekken van sociale uitkeringen en die hun middelen voornamelijk verkrijgen uit verplichte sociale-verzekeringspremies van andere eenheden.

Goederen- en dienstentransacties

P41 - Bruto-investeringen in vaste activa

De bruto-investeringen in vaste activa geven de waarde weer van de duurzame goederen, behalve die voor militaire doeleinden, welke door ingezeten produktie-eenheden worden aangeschaft om gedurende langer dan één jaar in hun produktieproces te worden ingeschakeld, alsmede de waarde van de in vaste activa geïncorporeerde diensten.

Verdelingstransacties

R41 - Werkelijke rente

De werkelijke rente is de vorm van beloning van bepaalde vorderingen (deposito's en kortlopende waardepapieren, obligaties en krediet), die wordt gekenmerkt door de betaling op van tevoren vastgestelde vervaldagen van een bepaald percentage van het bedrag van de vordering.

Totalen

N1 - Bruto binnenlands produkt tegen marktprijzen

Het bruto binnenlands produkt tegen marktprijzen dat het eindresultaat voorstelt van de produktieve activiteit der ingezeten produktie-eenheden, komt overeen met de totale produktie van goederen en diensten van de volkshuishouding, verminderd met het totale intermediaire verbruik en vermeerderd met de BTW op de produkten en de nettobelastingen in verband met de invoer.

Het bruto binnenlands produkt tegen marktprijzen is gelijk aan de som van de bruto toegevoegde waarden tegen marktprijzen van de verschillende branches, vermeerderd met de BTW op de produkten en de nettobelastingen in verband met de invoer.

Het is tevens gelijk aan de som van de bruto toegevoegde waarden tegen marktprijzen van de verschillende sectoren, vermeerderd met de BTW op de produkten en de nettobelastingen in verband met de invoer en verminderd met het intermediair verbruik van toegerekende bankdiensten die niet over de sectoren worden verdeeld.

N5 - Financieringsoverschot of -tekort

Het financieringsoverschot (of -tekort) van de sector overheid (S60) is het verschil tussen de brutobesparingen en de ontvangen kapitaaloverdrachten enerzijds en de bruto-investeringen in vaste activa, de voorraadveranderingen, de netto-aankopen van grond en van onlichamelijke zaken en de betaalde kapitaaloverdrachten anderzijds.

Financiële transacties

F20 - Chartaal geld en overdraagbare direct opeisbare deposito's

De rubriek chartaalgeld en overdraagbare direct opeisbare deposito's omvat het fiduciaire geld en de direct opeisbare deposito's waarvan onmiddellijke en onbeperkte omzetting in nationale valuta kan worden geëist, en waarover door cheques, overschrijving of dergelijke documenten kan worden beschikt.

F30 - Overige deposito's

De rubriek overige deposito's omvat alle andere deposito's dan de overdraagbare direct opeisbare, dat wil zeggen de deposito's waarover niet op ieder ogenblik zonder beperking en zonder voorafgaande omzetting in chartaal geld of overdraagbare direct opeisbare deposito's kan worden beschikt. Deze vorderingen vormen financieringsinstrumenten.

F40 - Kortlopende waardepapieren

De rubriek kortlopende waardepapieren omvat vorderingen met een korte looptijd (normaal 12 maanden, maximaal 2 jaar), die zijn vastgelegd in voor omloop bestemde waardepapieren waarvan de nominale waarde een rond bedrag is en van tevoren is vastgesteld en die een meestal van tevoren betaalde rente opbrengen. Zij kunnen in geld worden omgezet op of vanaf een bij de uitgifte vastgestelde datum. Deze waardepapieren zijn beleggingsinstrumenten.

F50 - Obligaties

De rubriek obligaties omvat waardepapieren met een meerjarige looptijd en met een vaste of aan een indexcijfer gekoppelde en in het algemeen door middel van coupons betaalbaar gestelde rente, die in geld kunnen worden ingewisseld vanaf een bij de uitgifte vastgestelde datum. Obligaties zijn verhandelbare beleggingsinstrumenten, die in de regel ter beurze worden genoteerd.

F79 - Overige kredieten met korte looptijd

De subrubriek overige kredieten met korte looptijd omvat alle kortlopende kredieten die geen commerciële kredieten met korte looptijd of transitorische posten zijn.

F89 - Overige kredieten met middellange of lange looptijd

De subrubriek overige kredieten met middellange of lange looptijd omvat alle kredieten met een middellange of lange looptijd die geen commerciële kredieten met middellange of lange looptijd zijn.

Voorstel voor een

VERORDENING (EEG) VAN DE RAAD

betreffende de toepassing van het aan het
Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap gehechte Protocol
betreffende de procedure bij buitensporige tekorten

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, zoals gewijzigd bij het Verdrag betreffende Europese Unie, inzonderheid op artikel 104 C, lid 14, derde alinea,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van Europees Parlement[1],

Overwegende dat de begrippen overheid, tekort en investeringen in het Protocol betreffende de procedure bij buitensporige tekorten zijn omschreven onder verwijzing naar het Europees Stelsel van Economische Rekeningen (hierna "ESER" genoemd)[2]; dat in het ESER algemeen aanvaarde definities zijn vastgesteld die kunnen worden gewijzigd; dat nauwkeurige definities onder verwijzing naar de codes van het ESER nodig zijn;

Overwegende dat de in het Protocol betreffende de procedure bij buitensporige tekorten gegeven definitie van het begrip schuld nader dient te worden omschreven onder verwijzing naar de codes van het ESER; dat enkele aspecten betreffende de waardering van de schuld dienen te worden verduidelijkt; dat de definitie en de registratie van rente van het ESER dienen te worden aangepast om rekening te houden met nieuwe financiële instrumenten;

Overwegende dat in Richtlijn 89/130/EEG, Euratom van de Raad van 13 februari 1989 betreffende de harmonisatie van de opstelling van het bruto nationaal produkt tegen marktprijzen[3] een passende gedetailleerde definitie van het bruto binnenlands produkt tegen marktprijzen is gegeven;

---

(1) ...

(2) Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen, Europees Stelsel van Economische Rekeningen - ESER, tweede druk, 1984.

(3) PB nr. L 49 van 21.2.1989, blz. 26.

Overwegende dat de Commissie de in de procedure bij buitensporige tekorten te gebruiken statistische gegevens moet verstrekken;

Overwegende dat gedetailleerde regels nodig zijn om de onverwijlde en regelmatige kennisgeving door de Lid-Staten aan de Commissie van hun voorziene en feitelijke tekorten en van de omvang van hun schuld te organiseren;

Overwegende dat de Commissie volgens artikel 104C, leden 2 en 3, toeziet op de ontwikkeling van de begrotingssituatie en de omvang van de overheidsschuld in de Lid-Staten en op basis van de criteria overheidstekort en overheidsschuld nagaat of de hand wordt gehouden aan de begrotingsdiscipline; overwegende dat de Commissie, indien een Lid-Staat niet voldoet aan deze of aan één van deze criteria, alle relevante factoren in aanmerking moet nemen; dat de Commissie moet nagaan of er gevaar is voor een buitensporig tekort in een Lid-Staat; dat de Lid-Staten derhalve de Commissie gegevens dienen te verstrekken die een aanvulling op de medegedeelde cijfers voor het tekort en de schuld vormen;

Overwegende dat de definities en regels in deze verordening in het licht van de opgedane ervaring kunnen worden herzien,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD :

HOOFDSTUK I : DEFINITIES

Artikel 1

Voor de toepassing van het Protocol betreffende de procedure bij buitensporige tekorten en deze verordening worden onderstaande termen overeenkomstig het ESER gedefinieerd. (De tussen haakjes vermelde codes zijn die van het ESER, tweede druk.)

1.Overheid is de sector overheid (S60), onderverdeeld in de sub-sectoren centrale overheid (S61), lagere publiekrechtelijke lichamen (S62) en sociale-verzekeringsinstellingen (S63).

2.Het overheidstekort (-overschot) is het financieringstekort (-overschot) (N5) van de sector overheid (S60). De in het overheidstekort inbegrepen rente is de som van de werkelijke rente (R41) en de gekapitaliseerde rente. De rente betreffende verscheidene boekperioden wordt verdeeld over de verschillende perioden.

3. Het primaire overheidssaldo is het overheidstekort of -overschot zoals gedefinieerd onder 2, zonder de door de overheid betaalde werkelijke rente (R41) en de gekapitaliseerde rente.

4. De overheidsinvesteringen zijn de bruto-investeringen in vaste activa (P41) van de sector overheid (S60).

5. De overheidsschuld is de totale nominale waarde van alle op 31 december uitstaande verplichtingen van de sector overheid (S60), met uitzondering van die verplichtingen waarvan de overeenkomende financiële activa door de sector overheid (S60) worden aangehouden.

De overheidsschuld wordt onderverdeeld in de volgende rubrieken : chartaal geld en deposito's, waardepapieren, leningen, en alle niet elders ingedeelde schuld. De rubriek chartaal geld en deposito's omvat de rubrieken chartaal geld en overdraagbare direct opeisbare deposito's (F20) en overige deposito's (F30). De rubriek waardepapier omvat de rubrieken kortlopende waardepapieren (F40) en obligaties (F50). De rubriek leningen omvat overige kredieten met korte looptijd (F79) en overige kredieten met middellange of lange looptijd (F89).

De nominale waarde van een op 31 december uitstaande verplichting is de op het instrument uitgedrukte waarde. Indien de contante waarde van een verplichting op de datum van uitgifte aanzienlijk verschilt van de uitgedrukte waarde, is de nominale waarde de contante waarde. De contante waarde wordt berekend op grond van een voor de dag waarop de verplichting is aangegaan passende rente.

De nominale waarde van een aan een indexcijfer gekoppelde verplichting komt overeen met de op het instrument uitgedrukte waarde, aangepast met de aan het indexcijfer gekoppelde kapitaalaanwas per 31 december.

In vreemde valuta's luidende verplichtingen worden in de nationale valuta omgerekend tegen de representatieve marktkoersen op de laatste werkdag van elk jaar.

Artikel 2

Het bruto binnenlands produkt is het bruto binnenlands produkt tegen marktprijzen (BBPmp) zoals gedefinieerd in artikel 2 van Richtlijn 89/130/EEG, Euratom.

Artikel 3

1. De cijfers voor het voorziene tekort en de voorziene schuld zijn de cijfers die voor het lopende jaar en volgende jaren door de Lid-Staten zijn opgesteld in overeenstemming met de meest recente besluiten van hun begrotingsautoriteiten en die ter kennis van de Commissie worden gebracht krachtens de aansprakelijkheidsbepalingen van artikel 3, eerste zin, van het Protocol betreffende de procedure bij buitensporige tekorten.

2. De cijfers voor het feitelijke tekort en de feitelijke schuld zijn de geschatte, semi-definitieve, of definitieve uitkomsten voor een afgelopen jaar.

HOOFDSTUK 2 : RAPPORTAGE

Artikel 4

1. Vanaf het begin van 1994 stellen de Lid-Staten de Commissie in kennis van hun voorziene en feitelijke overheidstekorten en van de voorziene en feitelijke omvang van hun overheidsschuld, zulks onverwijld, maar ten minste tweemaal per jaar, de eerste maal vóór 1 februari van het lopende jaar (hierna "jaar n" genoemd) en de tweede maal vóór 1 juli van jaar n.

Tussen deze halfjaarlijkse kennisgevingen verstrekken de Lid-Staten de Commissie elke relevante aanvullende informatie voor het lopende jaar en volgende jaren.

2. Vóór 1 februari van het jaar n

- stellen de Lid-Staten de Commissie in kennis van hun voorziene overheidstekort voor het jaar n, hun meest recente schatting van het feitelijke overheidstekort voor het jaar n-1 en hun feitelijke overheidstekorten voor de jaren n-2, n-3 en n-4;

- verstrekken de Lid-Staten de Commissie tegelijkertijd voor de jaren n, n-1 en n-2 hun desbetreffende begrotingstekorten volgens de nationale meest gezaghebbende definitie voor de overheidsrekeningen, en de cijfers waarmede de overgang van dit begrotingstekort volgens de overheidsrekeningen op hun overheidstekort wordt uiteengezet. De aan de Commissie te verstrekken cijfers waarmede deze overgang wordt uiteengezet omvatten in het bijzonder de cijfers voor het financieringstekort van de subsectoren (S61), (S62) en (S63);

- stellen de Lid-Staten de Commissie in kennis van de voorziene omvang van hun overheidsschuld voor het jaar n, de meest recente schatting van de feitelijke omvang van hun overheidsschuld voor het jaar n-1 en de feitelijke omvang van hun overheidsschuld voor de jaren n-2, n-3 en n-4;

- verstrekken de Lid-Staten de Commissie tegelijkertijd voor de jaren n, n-1 en n-2 de cijfers waarmede de bijdrage van hun overheidstekort en de bijdragen van de andere relevante factoren tot de verandering van de omvang van hun overheidsschuld worden uiteengezet.

3. Vóór 1 juli van het jaar n

- stellen de Lid-Staten de Commissie in kennis van hun meest recente voorziene overheidstekort voor het jaar n en van hun feitelijke overheidstekorten voor de jaren n-1, n-2 en n-3 en voldoen zij aan de vereisten van lid 2, tweede streepje;

- stellen de Lid-Staten de Commissie in kennis van de meest recente voorziene omvang van hun overheidsschuld voor het jaar n en van de feitelijke omvang van hun overheidsschuld voor de jaren n-1, n-2 en n-3, en voldoen zij aan de vereisten van lid 2, vierde streepje.

4. De cijfers voor het voorziene overheidstekort en de voorziene omvang van de overheidsschuld die aan de Commissie worden medegedeeld overeenkomstig de leden 2 en 3, worden uitgedrukt in nationale valuta en in begrotingsjaren.

De cijfers voor het feitelijk overheidstekort en de feitelijke omvang van de overheidsschuld die aan de Commissie worden medegedeeld overeenkomstig de leden 2 en 3, worden uitgedrukt in nationale valuta en in kalenderjaren.

Ingeval het begrotingsjaar verschilt van het kalenderjaar stellen de Lid-Staten de Commissie tevens in kennis van de cijfers voor hun feitelijke overheidstekort en de feitelijke omvang van hun overheidsschuld in begrotingsjaren voor de twee begrotingsjaren die voorafgaan aan het lopende begrotingsjaar.

Artikel 5

De Lid-Staten verstrekken de Commissie op dezelfde voorwaarden inzake termijnen en betrokken jaren als zijn vastgesteld in artikel 4, leden 1, 2 en 3, de cijfers voor hun overheidsinvesteringen en hun primaire overheidssaldi.

Artikel 6

De Lid-Staten verstrekken de Commissie op dezelfde voorwaarden inzake termijnen als zijn vastgesteld in artikel 4, lid 1, voor het lopende jaar en volgende jaren de cijfers voor het bedrag van de overheidsuitgaven en de overheidsschuld betreffende de betalingen die zijn gedaan of kunnen worden voorzien ingevolge overheidsgaranties en van het bedrag van de schuld van eenheden buiten de sector overheid die is overgenomen of waarvan de overneming wordt voorzien.

Artikel 7

De Lid-Staten verstrekken de Commissie op dezelfde voorwaarden inzake termijnen als zijn vastgesteld in artikel 4, lid 1, een prognose voor het jaar n en een schatting voor het jaar n-1 van hun BBPmp. Deze cijfers voor het BBPmp worden voor de voorafgaande jaren bijgewerkt met die welke aan de Commissie worden gezonden overeenkomstig het bepaalde in Richtlijn 89/130/EEG, Euratom.

Artikel 8

Indien nodig past de Commissie de in de artikelen 1 en 4 genoemde codes van het ESER overeenkomstig eventuele herzieningen van het ESER aan.

Artikel 9

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 1994.

Deze verordening is bindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke Lid-Staat.

Gedaan te Brussel, op

Voor de Raad

De Voorzitter

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de vaststelling van de verdeelsleutel
voor de financiële middelen van het Europees Monetair Instituut

---

TOELICHTING

Op zijn bijeenkomst in Kopenhagen verzocht de Europese Raad de Commissie voorstellen in te dienen voor alle maatregelen die nodig zijn voor de werking van de tweede fase van de Economische en Monetaire Unie, zodat deze voorstellen na de inwerkingtreding van het Verdrag en vóór 1 januari 1994 door de Raad zouden kunnen worden goedgekeurd. Naar aanleiding van dit verzoek en bij gebrek aan een rechtsgrondslag voor de goedkeuring van een formeel voorstel, dient de Commissie het bijgaande ontwerp-voorstel in. Het heeft ten doel informeel de nodige besprekingen met de betrokken communautaire organen op gang te brengen, zodat de formele procedures onmiddellijk na de inwerkingtreding van het Verdrag kunnen worden ingeleid en binnen de door de Europese Raad gestelde termijn kunnen worden afgesloten. De Commissie is voornemens na de inwerkingtreding van het Verdrag een met dit ontwerp-voorstel overeenkomend formeel voorstel in te dienen, maar zij behoudt zich het recht voor wijzigingen aan te brengen in het licht van de omstandigheden.

I. Algemene overwegingen

De politieke wil om de financiële structuur van het Europees Monetair Instituut (EMI) gelijk te maken aan die van de Europese Centrale Bank (ECB) wordt weerspiegeld in de regels waarbij het aandeel van elke centrale bank in de financiële middelen wordt vastgesteld, die hetzelfde zijn als die van de ECB.

De verdeelsleutel voor het kapitaal van de ECB is van groot belang, want volgens deze verdeelsleutel worden niet alleen de bijdragen in het kapitaal vastgesteld, maar ook het aandeel dat elke centrale bank in de externe reserves inbrengt, de weging van de stemmen in de Raad van Bestuur van de ECB voor alle besluiten over financiële aangelegenheden en meer in het bijzonder de toedeling van de monetaire inkomsten van het Europese Stelsel van Centrale Banken (ESCB) als geheel. Dit verklaart waarom de regels over de wijze waarop de gegevens voor de vaststelling van de verdeelsleutel van de ECB worden verstrekt, door de Raad moeten worden vastgesteld. Hoewel de betekenis van de verdeelsleutel voor het EMI beperkt blijft tot de bijdragen in de financiële middelen, de verdeling van overschotten (of verliezen) en de verdeling van de opbrengst van de liquidatie van het EMI onder de nationale centrale banken, zal de wetgeving die nu voor het EMI wordt opgesteld, van nut zijn voor de wetgeving over de verdeelsleutel van de ECB die onmiddellijk na het besluit over de aanvang van de derde fase zal worden vastgesteld.

Volgens artikel 29.1 van de statuten van het Europees Stelsel van Centrale Banken en van de Europese Centrale Bank wordt aan elke nationale centrale bank een weging in de verdeelsleutel toegekend die gelijk is aan de som van 50 % van het aandeel van de Lid-Staat in kwestie in de bevolking van de Gemeenschap tijdens het voorlaatste jaar voorafgaand aan de oprichting van het ESCB en 50 % van het aandeel van de Lid-Staat in kwestie in het bruto binnenlands produkt van de Gemeenschap tegen marktprijzen, als vastgesteld tijdens de vijf jaar voorafgaande aan het voorlaatste jaar vóór de oprichting van het ESCB.

Voor de verdeelsleutel voor de financiële middelen van het EMI zal worden uitgegaan van dezelfde jaren, maar dan teruggerekend vanaf de oprichting van het EMI.

Het onderwerp van dit besluit van de Raad wordt gevormd door de regels die de Commissie moet naleven bij de verstrekking van de statistische gegevens voor de vaststelling van de verdeelsleutel zoals hierboven omschreven. De regels omvatten de definities en de bronnen voor de te gebruiken statistische gegevens betreffende het BBP en de bevolking, alsmede de vaststelling van de berekeningsmethode.

Het EMI zal op 1 januari 1994 worden opgericht; zijn raad zal een besluit nemen over de omvang van de middelen en zal de verdeelsleutel voor de vaststelling van de individuele bijdragen begin 1994 toepassen. De voor de vaststelling van de verdeelsleutel te gebruiken gegevens moeten derhalve vóór die datum worden verstrekt.

De vaststelling van de verdeelsleutel voor het EMI is een eenmalige operatie. De sleutel zal van toepassing zijn zolang het EMI bestaat. De herziening om de vijf jaar die voor de verdeelsleutel van de ECB in de bedoeling ligt, is irrelevant voor het EMI omdat de derde fase uiterlijk vijf jaar na de oprichting van het EMI van start zal gaan.

II. Commentaar op de artikelen

Artikel 1

In artikel 1 wordt omschreven waarop dit besluit betrekking heeft : de statistische gegevens en de berekeningsmethode die voor de vaststelling van de verdeelsleutel moeten worden gebruikt. Bij een strikte interpretatie zouden in deze regels uitsluitend de te gebruiken begrippen en bronnen voor de gegevens betreffende de bevolking en het BBP worden gespecificeerd. Tussen de verstrekking van de gegevens voor de afzonderlijke landen en de vaststelling van de verdeelsleutel rijzen echter onvermijdelijk methodologische problemen, die ook in dit besluit moeten worden behandeld omwille van de consistentie en de nauwkeurigheid.

Artikelen 2, 3, 4, 5 en 6

In deze artikelen worden de definities en bronnen voor de bevolkings- en BBP-gegevens gespecificeerd. De definities zijn die van het Europees Stelsel van Economische Rekeningen (ESER).

Aangezien de gegevens over de grootheden in de nationale rekeningen betrekking hebben op een periode van één jaar, moeten de bevolkingscijfers waarmee zij in verband staan, overeenkomen met het gemiddelde van de totale bevolking in de loop van het jaar.

De BBPmp-gegevens voor de jaren 1988 tot 1991 zijn de gegevens die voortvloeien uit de toepassing van de richtlijn van de Raad betreffende de harmonisatie van de opstelling van het BNPmp. De richtlijn heeft geen betrekking op 1987; voor dat jaar zijn de BBPmp-gegevens derhalve de gegevens die door de Commissie (Eurostat) zijn verkregen van de Lid-Staten volgens de vastgestelde procedure. De gegevens voor 1987 worden in overeenstemming gebracht met de gegevens voor 1988-1991 die voortvloeien uit de toepassing van de BNPmp-richtlijn. Deze richtlijn wordt eenmaal per jaar toegepast en de daaruit voortvloeiende gegevens worden door alle Lid-Staten formeel aanvaard. De Commissie (Eurostat) past waar nodig de gegevens voor de voorgaande jaren waarvoor de richtlijn niet geldt, aan om ervoor te zorgen dat de reeks consistent is.

De gegevens die voortvloeien uit de toepassing van de BNP-richtlijn voor Duitsland, omvatten sedert oktober 1990 de nieuwe deelstaten. Aangezien de periode waarvoor de verdeelsleutel wordt toegepast, betrekking heeft op de Europese Gemeenschap inclusief de nieuwe Duitse deelstaten, lijkt het redelijk het BBPmp van de nieuwe deelstaten in de periode 1987-1991 mee te rekenen. Gegevens voor heel Duitsland vóór 1991 zijn niet beschikbaar. Voor de toepassing van dit besluit werd het BBP van heel Duitsland voor 1987-1990 geraamd door ervan uit te gaan dat het aandeel van het BBP van de oude deelstaten in het BBP van heel Duitsland in deze periode hetzelfde was als in 1991.

In het geval van Portugal omvat het BBPmp, op grond van de gegevens zoals die momenteel voortvloeien uit de toepassing van de BNPmp-richtlijn, het BBP voor het vasteland voor de jaren 1988 tot 1990 en het totale BBP voor 1991. Verwacht wordt echter dat bij de volgende toepassing van de BNPmp-richtlijn in het najaar 1993 het totale BBP voor 1988-1990 zal worden berekend, in welk geval het BBP voor het gehele grondgebied zal worden gebruikt.

Artikelen 7, 8 en 9

De BBP-gegevens worden opgesteld in nationale valuta's. De gemeenschappelijke noemer zal de wisselkoers van de ecu zijn. Het alternatief de koopkrachtstandaard te gebruiken, is afgewezen. In vergelijking met KKS zijn wisselkoersen ondubbelzinnig gedefinieerd, waardoor de berekening gemakkelijker en doorzichtiger wordt; daarnaast komen zij beter overeen met het aan het BBP verbonden begrip marktprijzen. Voorts is het met betrekking tot financiële stromen van de Lid-Staten naar de Gemeenschap gebruikelijk de wisselkoersen als gemeenschappelijke noemer te gebruiken.

Artikel 10

Het EMI zal op 1 januari 1994 worden opgericht. De raad van het EMI zal dan begin 1994 een besluit nemen over de omvang van de middelen en de verdeelsleutel toepassen om de individuele bijdragen van de centrale banken van de Lid-Staten te bepalen. De Commissie dient derhalve vóór de datum van oprichting van het EMI de verdeelsleutel mee te delen aan het Comité van Presidenten.

De afronding van de weging naar boven op het kleinste veelvoud van 0,05 procentpunten, waarnaar wordt verwezen in artikel 29 van de statuten van het ESCB en de ECB, valt buiten de werkingssfeer van dit besluit. Het zal aan de raad van het EMI worden overgelaten de afgeronde verdeelsleutel vast te stellen.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de vaststelling van de verdeelsleutel voor de financiële middelen van het Europees Monetair Instituut

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, zoals gewijzigd bij het Verdrag betreffende de Europese Unie, het aan dit Verdrag gehechte Protocol betreffende de statuten van het Europees Monetair Instituut, inzonderheid artikel 16, lid 2 en het aan dit Verdrag gehechte Protocol betreffende de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank, inzonderheid artikel 29, leden 1 en 2,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europese Parlement[1],

Gezien het advies van het Comité van presidenten van de centrale banken van de Lid-Staten[2],

Gezien het advies van het Monetair Comité[3],

Overwegende dat het Europees Monetair Instituut, hierna "EMI" genoemd per 1 januari 1991 wordt opgericht;

Overwegende dat het EMI met eigen middelen wordt gedoteerd om ervoor te zorgen dat het in staat zal zijn zijn taken en functies vanaf zijn oprichting te vervullen;

Overwegende dat de middelen van het EMI worden vastgesteld door de Raad van het EMI;

(1) ...
(2) ...
(3) ...

Overwegende dat de middelen van het EMI worden verstrekt uit bijdragen van de nationale centrale banken overeenkomstig de in artikel 29, lid 1, van de statuten van het Europees Stelsel van Centrale Banken en van de Europese Centrale Bank (hierna respectievelijk "ESCB" en "ECB" genoemd) bedoelde verdeelsleutel;

Overwegende dat de verdeelsleutel voor de financiële middelen van het EMI vóór het begin van de tweede fase dient te worden vastgesteld;

Overwegende dat de voor de vaststelling van de verdeelsleutel benodigde statistische gegevens door de Commissie worden verstrekt overeenkomstig de voorschriften die de Raad vaststelt;

Overwegende dat de voor de gegevens te gebruiken definities en bronnen alsmede de berekeningsmethode voor de vaststelling van de verdeelsleutel moeten worden vastgesteld;

Overwegende dat bij Richtlijn 89/130/EEG, Euratom van de Raad van 13 februari 1989 betreffende de harmonisatie van de opstelling van het bruto nationaal produkt tegen marktprijzen[4] wordt voorzien in door de Lid-Staten goedgekeurde gegevens betreffende het bruto binnenlands produkt tegen marktprijzen (hierna "BBPmp" genoemd),

BESLUIT :

Artikel 1

De statistische gegevens en de berekeningsmethode die voor de vaststelling van de verdeelsleutel voor de bijdragen van de nationale centrale banken tot de financiële middelen van het EMI moeten worden gebruikt, worden door de Commissie verstrekt volgens de in de volgende artikelen gespecificeerde regels.

Artikel 2

De bevolking en het BBPmp worden gedefinieerd volgens het geldende Europees stelsel van economische rekeningen (hierna "ESER" genoemd). BBPmp is het BBPmp zoals gedefinieerd in artikel 2 van Richtlijn 89/130/EEG, Euratom.

[4] PB nr. L 49 van 21.2.1989, blz. 26.

Artikel 3

De gegevens betreffende de bevolking zijn die voor het jaar 1992. Het gemiddelde van de totale bevolking in de loop van het jaar wordt gebruikt overeenkomstig de ESER-definitie.

Artikel 4

De gegevens betreffende het BBPmp zijn die voor elk van de jaren 1987 tot 1991. De gegevens betreffende het BBPmp van een Lid-Staat worden uitgedrukt in nationale valuta tegen lopende prijzen.

Artikel 5

De gegevens betreffende de bevolking zijn die welke door de Commissie (EUROSTAT) van de Lid-Staten zijn verkregen.

Artikel 6

1. De gegevens voor de jaren 1988 tot en met 1991 zijn die welke voortvloeien uit de toepassing van Richtlijn 89/130/EEG, EURATOM. De gegevens betreffende het BBPmp voor 1987 zijn die welke door de Commissie (EUROSTAT) van de Lid-Staten zijn verkregen en consistent zijn gemaakt met de gegevens betreffende het BBPmp voor 1988 tot en met 1991.

2. Voor Duitsland worden de gegevens betreffende het BBPmp voor de jaren 1987 tot en met 1990 als volgt geraamd : het BBPmp van de oude deelstaten wordt vermenigvuldigd met de faktor gelijk aan verhouding van het BBPmp van heel Duitsland tot het BBPmp van de oude deelstaten in 1991.

Artikel 7

1. Het aandeel van een Lid-Staat in de bevolking van de Gemeenschap is zijn aandeel in de som van de bevolking van de Lid-Staten, uitgedrukt in procenten.

2. De BBPmp-gegevens van elk jaar en elke Lid-Staat, uitgedrukt in nationale valuta, worden omgerekend tegen de wisselkoers van de ecu. De hiertoe gebruikte wisselkoers is het gemiddelde van de wisselkoersen van alle werkdagen in een jaar. De dagelijkse wisselkoers is de door de Commissie berekende en in de C-reeks van het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen bekendgemaakte koers.

3. Het aandeel van een Lid-Staat in het BBPmp van de Gemeenschap is zijn aandeel in de som van het BBPmp van de Lid-Staten over de vijf jaar, uitgedrukt in procenten.

Artikel 8

De weging van een nationale centrale bank in de verdeelsleutel is het rekenkundig gemiddelde van de aandelen van de Lid-Staat in de bevolking en in het BBPmp van de Gemeenschap.

Artikel 9

De in de achtereenvolgende berekeningsfasen gebruikte getallen moeten terwille van de nauwkeurigheid voldoende decimalen hebben. De weging van de nationale centrale banken in de verdeelsleutel wordt berekend met vier decimalen.

Artikel 10

De verdeelsleutel wordt vóór 1 januari 1994 door de Commissie aan het Comité van presidenten van de centrale banken van de Lid-Staten medegedeeld.

Gedaan te Brussel, op

Voor de Raad,

De Voorzitter

ISSN 0254-1513

COM(93) 371 def.

DOCUMENTEN

NL **01 06**

Catalogusnummer : CB-CO-93-411-NL-C

ISBN 92-77-58351-7

Bureau voor officiële publikaties der Europese Gemeenschappen
L-2985 Luxemburg